

НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ  
ДЕРЖАВНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ  
«УНІВЕРСИТЕТ МЕНЕДЖМЕНТУ ОСВІТИ»

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Ректор Університету

\_\_\_\_\_ М. О. Кириченко  
(підпис) (прізвище та ініціали)

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 2020 р.

**ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА  
ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ**

напряму: *Педагогічні, науково-педагогічні працівники та керівники  
закладів освіти*  
назва відповідно до ліцензії

галузі знань: *01 «Освіта»*  
шифр та назва галузі знань

категорія слухачів: *Керівні, науково-педагогічні та педагогічні працівники  
закладів вищої освіти (університетів, академій,  
інститутів) з проблем впровадження інформаційно-  
комунікаційних технологій та дистанційного навчання в  
освітній процес*  
назва категорії слухачів

## ЗМІСТ

1. ПРЕАМБУЛА .....	3
2. ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА.....	4
2.1. Галузь використання.....	4
2.2. Цільова група.....	5
2.3. Мета та завдання .....	5
2.4. Концепція підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес .....	6
3. ОБСЯГ ГОДИН / КРЕДИТІВ ЄКТС, ЩО НЕОБХІДНИЙ ДЛЯ РЕАЛІЗАЦІЇ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ, ТА ЙОГО ОІРЕНТОВНИЙ РОЗПОДІЛ ЗА СКЛАДОВИМИ Й ВИДАМИ РОБІТ .....	7
4. ПЕРЕЛІК КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ СЛУХАЧА.....	8
4.1. Інтегральна компетентність .....	8
4.2. Загальні компетентності.....	8
4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності .....	11
5. ПРОГРАМНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ, ЩО ВИЗНАЧАЮТЬ НОРМАТИВНИЙ ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (УНІВЕРСИТЕТІВ, АКАДЕМІЙ, ІНСТИТУТІВ) З ПРОБЛЕМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС.....	12
6. КОНТРОЛЬ ЯКОСТІ НАВЧАННЯ ЗА ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЮ ПРОГРАМОЮ .....	13
6.1. Види контролю .....	13
6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації.....	13
6.3. Вимоги до випускної роботи .....	14
6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи .....	14
7. ВИМОГИ ДО НАЯВНОСТІ СИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ, НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ТА ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ (УНІВЕРСИТЕТІВ, АКАДЕМІЙ, ІНСТИТУТІВ) З ПРОБЛЕМ ВПРОВАДЖЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ ТА ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС .....	14
8. ЗМІСТ ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ .....	15
8.1. Нормативна складова.....	15
8.2. Вибіркова складова (спецкурси).....	22
9. ПЕРЕЛІК НОРМАТИВНИХ ДОКУМЕНТІВ, НА ЯКИХ БАЗУЄТЬСЯ ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА .....	23
10. ДОДАТКИ ДО ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ.....	26
10.1. Співвідношення компетентностей, модулів і кредитів .....	27
10.2. Матриця відповідності компетентностей дескрипторам Національної рамки кваліфікацій.....	28
10.3. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей .....	29

## 1. Преамбула

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес укладена відповідно до Методичних рекомендацій щодо розроблення освітньо-професійної програми підвищення кваліфікації у Центральному інституті післядипломної освіти Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти», затверджених вченою радою Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти (Протокол № 4 від 18 вересня 2018 р.) і вченою радою Державного вищого навчального закладу «Університет менеджменту освіти» (Протокол № 7 від 19 вересня 2018 р.).

Дана програма розглянута та схвалена на засіданнях:

- 1) кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій (Протокол № 14 від 15 грудня 2020 р.)
- 2) вченої ради Центрального інституту післядипломної освіти (Протокол № \_\_\_ від 16 грудня 2020 р.)
- 3) вченої ради Державного закладу вищої освіти «Університет менеджменту освіти» (Протокол № \_\_\_ від 23 грудня 2020 р.).

### *Автори-розробники:*

**Касьян Сергій Петрович**, кандидат педагогічних наук, завідувач кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України;

**Антощук Світлана Володимирівна**, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

**Ляхоцька Лариса Леонідівна**, кандидат педагогічних наук, доцент, професор кафедри відкритих освітніх систем та інформаційно-комунікаційних технологій Центрального інституту післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України.

### *Рецензенти:*

**Биков Валерій Юхимович** – доктор технічних наук, професор, академік Національної академії педагогічних наук України, директор Інституту інформаційних технологій і засобів навчання Національної академії педагогічних наук України

**Бахмат Наталія Валеріївна** – докторка педагогічних наук, професорка, заступниця декана педагогічного факультету з наукової роботи та інформатизації освітнього процесу Кам'янець-Подільського національного університету імені Івана Огієнко

## 2. Загальна характеристика

### 2.1. Галузь використання.

*Освітньо-професійна програма* (ОПП) підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес базується на компетентісному підході, поділяє філософію визначення вимог до фахівця, закладену в основу Болонського процесу та в міжнародному Проекті Європейської Комісії «Гармонізація освітніх структур в Європі» (Tuning Educational Structures in Europe, TUNING).

ОПП є нормативним документом для організації освітнього процесу для таких категорій слухачів в Університеті:

- 1) **Завідувачі кафедр і структурних підрозділів університетів, академій та інститутів** з проблеми *«Інформатизація освітнього процесу та дистанційного навчання»*;
- 2) **Викладачі-тьютори** (організатори) дистанційного навчання **університетів, академій та інститутів**;
- 3) **Науково-педагогічні працівники** з проблеми *«Впровадження інформаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес університетів, академій, інститутів»* та ін.

Освітньо-професійна програма підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес *встановлює*:

- профілі загальних і спеціальних компетентностей працівників із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій;
- вимоги до змісту підвищення кваліфікації цих напрямів слухачів на компетентісній основі;
- нормативну частину змісту навчання, засвоєння яких забезпечує оновлення, вдосконалення, розвиток системи цінностей, знань, практичних умінь і навичок працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій відповідно до 7 і 8 (в окремих випадках за індивідуальним запитом за 9) кваліфікаційного рівня вимог Національної рамки кваліфікації;
- рекомендований перелік інваріантних і варіативних навчальних модулів;
- нормативні терміни навчання за очною та очно-дистанційною формою;
- форми оцінювання результатів навчання;
- вимоги до оцінювання результатів навчання тощо.

ОПП *використовується* у процесі:

- розроблення та коригування робочих навчальних програм для окремих категорій слухачів – керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з

проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес;

- визначення профілів професійних компетентностей відповідно до Класифікатору професій працівників із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій за категоріями;

- визначення форм оцінювання результатів навчання слухачів;

- розроблення навчальних і навчально-тематичних планів за певною категорією працівників із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій.

Програма є *обов'язковою* для підвищення кваліфікації фахівців даних профілів в Університеті, *придатна* для цілей ліцензування та акредитації діяльності Університету, атестації фахівців із дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, які підвищили кваліфікацію в Університеті.

**2.2. Цільова група** – керівні, науково-педагогічні та педагогічні працівники закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес, до яких згідно з Положення про дистанційне навчання (затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України № 466 від 25.04.2013 р., Закону України «Про основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» та Стратегії розвитку інформаційного суспільства в Україні, схваленої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 15 травня 2013 р. № 386-р, належать: особи, які забезпечують освітній процес за дистанційною формою навчання (керівні, науково-педагогічні та педагогічні працівники закладів вищої освіти, методисти), а саме: викладачі-тьютори, куратори-тьютори навчальних груп, організатори дистанційного навчання, співробітники кабінетів (центрів, лабораторій) інформатики та дистанційного навчання.

### **2.3. Мета та завдання.**

*Мета* навчання за освітньо-професійною програмою полягає в удосконаленні управлінської, науково-методичної та професійно-фахової компетентностей керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес; розвитку загальних і спеціальних компетентностей; застосуванні оновлених компетентностей в умовах соціальних трансформацій.

Для досягнення поставленої мети слід роз'язати наступні основні *завдання*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із теоретико-методологічних, правових, управлінських, філософських та інших питань забезпечення ефективної професійної діяльності слухачів;

- отримання додаткових та вдосконалення наявних знань і вмінь з основних напрямів професійної діяльності;

- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення та особистісного розвитку слухачів в умовах відкритої освіти;
- оновлення та розширення знань теорії та практики застосування дистанційного навчання в освітньому процесі;
- вивчення досвіду вітчизняних і зарубіжних закладів освіти щодо застосування технологій дистанційного і змішаного навчання та розбудови відкритої освіти;
- засвоєння організації та змісту освітнього процесу із застосуванням дистанційної форми навчання і технологій дистанційного навчання;
- набуття досвіду щодо змісту, організації, форм і методів роботи викладача-тьютора, куратора-тьютора навчальної групи при реалізації освітнього процесу в умовах дистанційного, змішаного, електронного, мобільного навчання та відкритої освіти та науки;
- розвиток інформаційно-цифрової компетентності учасників освітнього процесу в закладах вищої освіти;
- застосування сучасних інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі закладів вищої освіти.

#### **2.4. Концепція підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес.**

*Актуальність курсів підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес.* В умовах соціальних трансформацій, які потребують глибинних перетворень у системі освіти, важливого значення набуває підготовка керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників для роботи в інформаційному суспільстві, які здатні забезпечити супровід реалізації освітньої політики як пріоритетної функції держави, що сприяє задоволенню освітніх і духовно-культурних потреб усіх суб'єктів навчально-виховного процесу, розвитку їхньої здатності до саморозвитку та навчання упродовж всього життя.

Особливе місце в цьому процесі належить системі післядипломної педагогічної освіти (ППО), оскільки вона за своїм призначенням фактично забезпечує підвищення кваліфікації фахівців, є інструментом перебудови освітньої галузі і, відповідно, соціальних перетворень на якісно новому рівні, що забезпечить розвиток національної науково-освітньої інформаційної мережі та інформаційних ресурсів за головними галузями знань, її приєднання, зокрема, до європейських науково-освітніх мереж. Саме в системі ППО, враховуючи специфіку контингенту слухачів, можна створити інноваційно-розвивальне середовище, в якому, спираючись на професійний досвід фахівців, ініціювати їхній професійний та особистісний розвиток, сприяти проектуванню слухачем власної стратегії ефективної професійної діяльності.

*Головна ідея* підвищення кваліфікації цього напрямку слухачів полягає в розвитку їхніх загальних і спеціальних (посадово-функціональних компетентностей) на основі базової освіти, професійного та життєвого досвіду, особистісних інтересів, соціальних запитів і потреб держави щодо ефективного виконання професійних обов'язків, формування інформаційно-цифрової компетентності індивідуумів в умовах інформаційного суспільства, відкритої освіти та забезпечення освітнього процесу за дистанційною та змішаною формою навчання.

Підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес відбувається за очно-дистанційною або дистанційною формою відповідно до Концепції розвитку системи підвищення кваліфікації фахівців у Центральному інституті післядипломної педагогічної освіти ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України та затверджених диференційованих моделей структури підвищення кваліфікації слухачів.

### **3. Обсяг годин / кредитів ЄКТС, що необхідний для реалізації освітньо-професійної програми, та його орієнтовний розподіл за складовими й видами робіт**

У цілому обсяг програми підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес за очно-дистанційною (або дистанційною) формою навчання становить 180 год / 6 кред. з урахуванням аудиторної та самостійної роботи і може здійснюватися за трьох-етапною або двох-етапною моделю організації освітнього процесу. Обсяг одного навчального модуля встановлений у межах 30 год / 1 кред. Кожен модуль має дві складові: нормативну та вибірккову.

Кількість обов'язкових модулів – 5 та ще один додатковий модуль, що поглиблює знання та уміння, розвиває особистісно-професійні якості та цінності за провідними модулями професійного спрямування. Це дасть змогу диференціювати навчання слухачів із різною підготовкою та досвідом професійної діяльності, задовільнити індивідуальні потреби та уподобання слухачів курсів підвищення кваліфікації, а також, у майбутньому зараховувати попереднє неформальне навчання.

Бюджету часу за трьох-етапною очно-дистанційною формою навчання становить: **загальний** – 180 год. / 6 кред. ЄКТС;

*I етап* – організаційно-настановна сесія (очно, 5 днів) 31 год. / 1,0 кред. ЄКТС;

*II етап* – керована самостійна робота (дистанційно, 20 тижнів) 118 год. / 4,0 кред. ЄКТС;

*III етап* – залікова сесія (очно, 5 днів) 31 год. / 1,0 кред. ЄКТС.

Розподіл обсягу годин між етапами навчання; аудиторною та самостійною роботою; нормативною та вибірковою складовими здійснюється відповідно до табл. 3.1.

Бюджету часу за двох-етапною очно-дистанційною (дистанційною) формою навчання становить: **загальний** – 180 год. / 6 кред. ЄКТС;

*I етап* – керована самостійна робота (дистанційно, 20 тижнів) 135 год. / 4,5 кред. ЄКТС;

*II етап* – залікова сесія (очно, 5 днів) 45 год. / 1,5 кред. ЄКТС.

Розподіл обсягу годин між етапами навчання; аудиторною та самостійною роботою; нормативною та вибірковою складовими здійснюється відповідно до табл. 3.2.

## **4. Перелік компетентностей слухача.**

### **4.1. Інтегральна компетентність**

Кваліфікаційний рівень 7: здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми у сфері інформаційно-комунікаційних технологій або у процесі дистанційного навчання, що передбачає проведення дослідження, застосування теорій та методів педагогічної науки у практиці професійної діяльності, яка характеризується комплексністю та невизначеністю.

Кваліфікаційний рівень 8: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі відкритої освіти, дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, у тому числі дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та / або професійної практики.

Кваліфікаційний рівень 9: здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі відкритої освіти, дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій та/або дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних і створення нових цілісних знань та/або професійної практики.

### **4.2. Загальні компетентності.**

*Освітологічна:* здатність інтегрувати знання з сучасної філософії та соціології освіти, культурології, освітньої політики й економіки освіти в цілісну стратегію освітньої діяльності на засадах еколюдиноцентризму, демонструвати відповідні цінності у професійній діяльності.

*Нормативно-правова:* здатність організовувати діяльність фахівців системи освіти та/або власну професійну діяльність на основі нормативно-правових документів, вимог безпеки життєдіяльності, ринку освітніх послуг, автономії закладу (установи, організації) освіти та академічної свободи тощо.

Таблиця 3.1

**Розподіл часу за очно-дистанційною та дистанційною формами навчання (180 год. / 6 кред. ЄКТС)**  
(очні етапи 5 дн. + 5 дн.; 22 тижні)

Модулі	Загальний обсяг годин	Очні етапи						Дистанційний етап				
		Обсяг аудиторних год.			Обсяг самостійної роботи (у год.)			Загальна к-сть	Обсяг аудиторних год. (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи	
		Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)		Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)
Модуль 1	30	10	6	4	1	0	1	19	0	4	2	13
Модуль 2	30	10	10	0	0	0	0	20	0	4	8	8
Модуль 3	30	14*	14*	0*	1*	1*	0*	15*	2*	4*	3*	6*
Модуль 4	30	10	10	0	0	0	0	20	2	4	6	8
Модуль 5	30	10	10	0	0	0	0	20	2	4	6	8
Модуль 6	30	6*	0*	6*	0*	0*	0*	24*	2*	0*	14*	8*
	180	60	50	10	2	1	1	118	8	20	39	51

\* години відводяться на модулі випускової кафедри

Таблиця 3.2

**Розподіл часу за очно-дистанційною та дистанційною формами навчання (180 год. / 6 кред. ЄКТС)**  
(1 очний етап 5 дн.; 21 тиждень)

Модулі	Загальний обсяг годин	Дистанційний етап					Очний етап					
		Загал ь-на к-сть	Обсяг аудиторних год. (дистанційно)		Обсяг самостійної роботи (у год.)		Обсяг аудиторних год.			Обсяг самостійної роботи (у год.)		
			Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)	Загальна к-сть	Інваріантна складова	Варіативна складова (спецкурси)
Модуль 1	30	24	0	4	12	8	4	4	0	2	2	0
Модуль 2	30	22	0	4	10	8	4	4	0	4	4	0
Модуль 3	30	18*	6*	4*	0*	8*	10*	10*	0*	2*	2*	0*
Модуль 4	30	22	0	4	10	8	4	4	0	4	4	0
Модуль 5	30	24	0	4	12	8	4	4	0	2	2	0
Модуль 6	30	25*	0*	6*	11*	8*	4*	0*	4*	1*	0*	1*
	180	135	6	26	55	48	30	26	4	15	14	1

\* години відводяться на модулі випускової кафедри

### 4.3. Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні) компетентності.

*Управлінська:* здатність планувати, організовувати та контролювати професійну / освітню діяльність суб'єктів та / або власну професійну діяльність відповідно до сучасних вимог; володіти управлінськими технологіями супроводу та забезпечення якості освітнього процесу, організації освітнього середовища закладу (установи, організації) освіти в умовах реформ і соціальних трансформацій; здатність створювати умови та здійснювати професійну діяльність на засадах лідерства та педагогіки партнерства; здатність мотивувати себе та інших суб'єктів освітнього процесу до цілеспрямованого руху до спільної мети.

*Соціально-психологічна:* здатність забезпечувати оптимальні соціально-психологічні умови професійної діяльності в умовах діалогу культур; сприяти взаємодії та згуртованості фахівців системи освіти, конструктивно розв'язувати професійні конфлікти, налагоджувати їх взаємодію з іншими освітніми організаціями, їх керівниками, іншими організаціями, що причетні до освітнього процесу; володіти формами та методами підтримки й розвитку / саморозвитку всіх його суб'єктів.

*Науково-методична:* здатність упроваджувати сучасні форми, методи, технології освіти у професійній діяльності; конструктивно оцінювати зміст освіти, якість надання освітніх послуг і результатів роботи педагогічних працівників, проводити експертизу освітнього середовища, надавати консультації педагогічним працівникам всіх рівнів і типів закладів, узагальнювати власний управлінський / педагогічний / науково-педагогічний досвід і презентувати його педагогічній спільноті, рецензувати та готувати до видання науково-методичні матеріали з питань професійної діяльності та її вдосконалення.

*Інноваційно-дослідницька:* здатність інноваційно вирішувати наукові / практичні професійні завдання; планувати, організовувати та здійснювати експериментальні дослідження щодо визначення оптимальних умов функціонування освітніх організацій; розвитку суб'єктів освітнього процесу; психолого-педагогічного та / або управлінського супроводу й підтримки інноваційних форм і методів роботи закладу освіти; визначати науково обгрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти тощо.

*Компетентність з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку:* здатність здійснювати освітню (самоосвітню) діяльність з метою оновлення, вдосконалення, розвитку посадово-функціональних компетентностей; мотивувати себе та інших до професійного й особистісного зростання; розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості фахівців системи освіти (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії та ін.); ціннісні орієнтації, що спрямовані на всебічний розвиток особистості всіх суб'єктів освітнього процесу як найвищої цінності суспільства.

*Інформаційно-комунікаційна:* здатність використовувати сучасні

інформаційні та комунікаційні технології; сучасну комп'ютерну техніку і мультимедійне обладнання, різноманітні гаджети та електронні засоби навчання для створення сучасного освітнього середовища в закладі освіти; мережеві системи пошуку та обробки інформації; створювати різноманітні електронні освітні ресурси й використовувати в освітньому процесі хмарні технології та сервіси; запроваджувати принципи відритої освіти, дистанційного та змішаного навчання, технології дистанційного, електронного та мобільного навчання, які дозволяють створювати сучасне освітнє середовище і досягати цілей професійної діяльності та професійно-особистісного розвитку суб'єктів освітнього процесу; комп'ютерні програми статистичної обробки та візуалізації даних моніторингу, результатів експериментального дослідження тощо.

**5. Програмні результати навчання, що визначають нормативний зміст підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес .**

У результаті підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес мають:

1. Доказово обґрунтовувати актуальність та доцільність впровадження технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в освітню діяльність закладу вищої освіти.

2. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для функціонування та розвитку закладу вищої освіти.

3. Здійснювати педагогічний супровід освітнього процесу на засадах сучасних інформаційно-цифрових технологій.

4. Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку.

5. Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу.

6. Надавати консультації педагогічним працівникам з актуальних питань професійної діяльності.

7. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо).

8. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних електронних засобів та інформаційно-цифрових технологій.

9. Обирати оптимальну структуру та зміст основних видів забезпечення дистанційного, електронного та змішаного навчання, що відповідають сучасним вимогам освітнього процесу.

10. Уміти створювати та впроваджувати інноваційні соціально-педагогічні проекти у різних сферах суспільного життя, визначати обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти.

11. Проектувати пропозиції щодо запровадження технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в освітній процес конкретного закладу вищої освіти з метою поліпшення змісту і форм професійного вдосконалення працівників системи освіти.

12. Планувати та організовувати застосування технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в системі освіти на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, етичним кодексом педагога, вимогами інтеграції в європейський освітній простір.

13. Організовувати освітній процес студентів, педагогічних та науково-педагогічних працівників та інших фахівців освітньої галузі на засадах сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

14. Уміти коректно здійснювати вимірювання та оцінювання рівня успішності засвоєння матеріалу суб'єктів освітнього процесу та забезпечувати моніторинг ефективності освітнього процесу з використанням сучасних програмних засобів та технологій.

15. Здійснювати експертизу віртуального освітнього середовища та умов його психологічної безпеки, оцінювати рівень інформаційно-комунікаційної компетентності суб'єктів освітнього процесу.

## **6. Контроль якості навчання за освітньо-професійною програмою**

### **6.1. Види контролю.**

*Захист випускної роботи* – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість виконання слухачами індивідуальних завдань у процесі підвищення кваліфікації.

*Реферат* – форма педагогічного контролю, яка має виявити рівень та якість опанування слухачами змісту навчального модуля. Допускаються різні форми реферату – аналітичний огляд, есе тощо.

*Тест* – інструмент, що призначений для педагогічного вимірювання рівня та якості підвищення кваліфікації, який складається з системи тестових завдань, стандартизованої процедури проведення, обробки й аналізу результатів.

*Самоконтроль* призначено для самооцінювання слухачами ефективності особистої навчальної роботи щодо засвоєння змісту модулів (тем) ОПП. З цією метою в робочих навчальних програмах, навчально-методичних комплексах (навчальних посібниках тощо) для кожного модуля передбачаються питання для самоконтролю.

### **6.2. Форми атестації слухачів курсів підвищення кваліфікації**

Атестація здійснюється у формі, визначеній нормативно щодо того чи іншого виду підвищення кваліфікації, зокрема:

- публічного захисту (демонстрації) випускної роботи – курси підвищення кваліфікації за фахом, тематичні, авторські тощо;

- захисту випускної роботи *або* реферату *або* тестування – курси підвищення кваліфікації за накопичувальною системою організації освітнього процесу.

### **6.3. Вимоги до випускної роботи**

Визначено в Положенні про про випускну роботу слухача курсів підвищення кваліфікації та порядок її захисту, затвердженому наказом ректора ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/515 від 24 грудня 2015 р.

Випускна робота допускається до захисту рішенням випускової кафедри за умови її відповідності вимогам вищезазначеного Положення.

### **6.4. Вимоги до публічного захисту (демонстрації) випускної роботи**

До захисту випускної роботи допускаються слухачі, які успішно та повною мірою виконали навчальний план підвищення кваліфікації.

Умовою допуску слухача до захисту є наявність роботи, оформленої за вимогами, які висуваються до даного роду робіт, рішення випускової кафедри, рецензії фахівця з відповідної галузі.

Захист випускної роботи відбувається публічно на засіданні комісії, склад якої затверджується у встановленому в Університеті порядку.

Захист випускної роботи *або* реферату *або* тестування з метою верифікації результатів підвищення кваліфікації відбувається на засіданні спеціальної комісії, створеної відповідно до Положення про підвищення кваліфікації керівних, педагогічних і науково-педагогічних кадрів освіти за накопичувальною системою організації освітнього процесу.

## **7. Вимоги до наявності системи внутрішнього забезпечення якості вищої освіти**

В Університеті функціонує система внутрішнього забезпечення якості освітньої діяльності, яка у контексті забезпечення якості підвищення кваліфікації передбачає здійснення таких процедур і заходів:

- 1) визначення принципів та процедур забезпечення якості підвищення кваліфікації;
- 2) здійснення моніторингу та періодичного перегляду й оновлення освітньо-професійних програм;
- 3) щорічне оцінювання слухачів (конкурс випускних робіт), науково-педагогічних і педагогічних працівників Університету та регулярне оприлюднення результатів таких оцінювань на офіційному веб-сайті Університету, на інформаційних стендах, та в будь-який інший спосіб;
- 4) забезпечення підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів);
- 5) забезпечення наявності необхідних ресурсів для організації освітнього процесу, у тому числі самостійної роботи слухачів, за освітньо-професійною програмою;

б) забезпечення наявності інформаційних систем для ефективного управління освітнім процесом;

7) забезпечення публічності інформації про освітньо-професійні програми підвищення кваліфікації фахівців;

8) забезпечення ефективної системи запобігання та виявлення академічного плагіату у наукових працях / випускних роботах слухачів і працівників Університету;

9) інших процедур і заходів.

## **8. Зміст підвищення кваліфікації фахівців системи освіти**

### **8.1. Нормативна складова.**

#### **8.1.1. Мета та завдання нормативної складової**

*Мета* нормативної складової – вдосконалення загальної та спеціальної компетентностей керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес шляхом реалізації наступних *завдань*:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із соціально-педагогічних, управлінських, науково-методичних питань професійної діяльності керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) щодо дистанційного, електронного і змішаного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій;

- підвищення компетентності слухачів щодо планування, організації та забезпечення освітнього процесу на засадах сучасних ІК-технологій та відкритої освіти, а також сприяння професійно-особистісному розвитку педагогічних, науково-педагогічних працівників та керівників університетів, академій, інститутів з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес.

#### **8.1.2. Зміст нормативної складової**

### **МОДУЛЬ 1.**

#### **ОСВІТОЛОГІЧНИЙ І НОРМАТИВНО-ПРАВОВИЙ**

*Мета модуля*: висвітлення основних підходів, генералізуючі світоглядні орієнтації сучасності, прагнення сформулювати уявлення фахівців з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій щодо своєї особистої причетності до осмислення філософії освіти, розвитку й закріплення етичних засад професійної діяльності, оновлення, розширення та та структуризація знань з нормативного правового забезпечення діяльності системи освіти.

*Зміст модуля.*

Європейські та національні цінності. Цінності освіти. Цінності особистості. Цінності-мета, цінності-засіб, цінності-умови тощо. Європейський освітній простір, демократична культура мислення, позитивна мотивація,

психологічна установка, професійна компетентність. Система соціальних цінностей європейського освітнього простору: принципи, умови взаємозв'язку України та Європи. Наближення освітніх інституцій України до стандартів країн ЄС та досягнення їх відповідності загальноєвропейським критеріям якості. Формування готовності молодого покоління до повноцінної життєдіяльності в сучасному європейському просторі.

Освіта і філософія. Методологічні орієнтири сучасної науки та освіти. Методологічний плюралізм і педагогіка. Методологічна культура та педагогічна майстерність.

Поняття системи як основної управлінської категорії в теорії та практиці менеджменту. Ключові поняття, їх зміст та структура. Навчальний заклад як складна відкрита соціальна система. Взаємозв'язок із зовнішнім та внутрішнім середовищем. Особливості функціонування та розвитку навчального закладу в умовах нестабільності та змін зовнішнього середовища.

Навчальне заняття як система. Мета і завдання освітнього процесу. Основні результати освітнього процесу. Мета освітнього процесу.

Освітній процес як єдністю цілей і змісту освітнього процесу. Освітні програми, суб'єкти освітнього процесу, засобів освітнього, способи освітніх процесів – освітніх технологій, способи управління освітніми системами і процесами.

Правове забезпечення освіти в Україні. Джерела правового забезпечення освіти. Порядок формування правового поля в Україні згідно діючих норм. Стандартизація в системі освіти та документи про освіту. Вхідження України в Болонський процес. Кадрове забезпечення галузі (освіти). Атестація педагогічних, науково-педагогічних та керівних кадрів. Правовий порядок управління освітою на всіх рівнях. Право інтелектуальної власності, авторське і суміжні права в освіті. Порядок захисту прав учасників освітнього процесу.

## **МОДУЛЬ 2.**

### **МЕНЕДЖМЕНТ І ЛІДЕРСТВО**

*Мета модуля:* вдосконалення управлінської компетентності слухачів, сприяння їх професійному й особистісному розвитку в умовах соціальних трансформацій.

*Зміст модуля.*

Освітній менеджмент. Провідні тенденції і актуальні проблеми публічного управління освітою в умовах соціально-економічної трансформації України. Державно-громадське управління освітою як пріоритет державної освітньої політики. Організація діяльності органів місцевого самоврядування щодо планування та розвитку освіти. Державна політика забезпечення якості освіти в Україні: інструменти реалізації. Інтеграція науки, освіти і практики суспільної діяльності як критичний чинник забезпечення якості суспільного розвитку. Управління змінами в освітніх організаціях. Управлінська діяльність керівників в умовах реформування освіти.

Європейська соціальна і гуманітарна політика. Європейський освітній та науковий простір та моделі управління освітою. Європейські освітні програми та організація академічної мобільності. Післядипломна педагогічна освіта в ЄС.

Інноваційні процеси в системі управління освітою. Моделювання в теорії і практиці управління освітніми організаціями. Технологія моделювання розвитку закладу освіти. Технологія прийняття рішень в управлінській діяльності Контроль як інтегрована функція управління закладом. Стратегічний менеджмент та маркетинг освітнього закладу. Маркетингові комунікації освітнього закладу. Бенчмаркінг. Управління людськими ресурсами. Фінансовий менеджмент закладу Організація ефективних комунікацій в освітньому закладі та комунікативна компетентність керівників. Управління конкурентоспроможністю закладу. Менеджмент інноваційних освітніх проєктів. Менеджмент інклюзивної освіти.

Поняття та природа лідерства. Теорія лідерства. Лідерство та ефективне управління Лідерство та ефективна комунікація. Лідерство та управління персоналом. Лідерство та стратегічне управління. Розробка стратегії розвитку закладу освіти на основі парадигми лідерства.

Лідерство як управлінська компетентність. Сила лідера та його вплив. Ефективність лідера. Концепції ситуаційного лідерства.. Технології самоменеджменту і тайм-менеджменту в професійній діяльності керівників. Авторитет, імідж, репутація керівника освітнього закладу. Оптимізація персональної діяльності керівника.

## МОДУЛЬ 3.

### СОЦІАЛЬНО-ПСИХОЛОГІЧНИЙ

*Мета модуля:* вдосконалення соціально-психологічної компетентності слухачів – фахівців з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій закладів освіти, сприяння їх професійному й особистісному розвитку.

*Зміст модуля.*

Психологічна компетентність учасників освітнього процесу у ЗВО: сутність і умови розвитку. Психологічні чинники мотивації професійного вдосконалення персоналу. Психологічні умови розвитку конкурентоздатності організаторів дистанційного навчання (керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти із проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес Психолого-управлінські технології підвищення ефективності професійної діяльності персоналу освітньої організації. Психологічні проблеми управління в організації. Попередження і подолання проявів професійного стресу та синдрому «професійного вигорання» у професійній діяльності персоналу закладу освіти.

Психологічні особливості формування команди освітньої організації. Порівняльний аналіз характеристик команди і звичайної робочої групи. Орієнтація стилю діяльності менеджера або працівника організації на

формування команди. Розвиток психологічної готовності керівників освітніх організацій до формування команди.

Лідерський потенціал як чинник ефективності діяльності організаторів дистанційного навчання (керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій).

Психологічні засади організаційного розвитку та розвитку організаційної культури освітніх організацій в умовах дистанційного навчання.

## МОДУЛЬ 4.

### ПОСАДОВО-ФУНКЦІОНАЛЬНИЙ

*Мета модуля:* вдосконалення науково-методичної компетентності слухачів; оновлення, розширення і структуризація знань слухачів із питання дидактики дистанційного навчання. Розкрити сутність концептуальної моделі проєктування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти.

*Зміст модуля.*

Причини виникнення відкритої освіти. Аналіз недоліків традиційних форм навчання. Світова тенденція переходу до відкритої освіти. Основні принципи системи відкритої освіти. Становлення та розвиток систем відкритої освіти в Україні.

Особливості соціально-економічного поступу суспільства. Завдання, які стоять перед вищою школою 21 століття. Сучасні інформаційно-комунікаційні технології як головний пріоритет розвитку освіти.

Відкрита освіта в системі підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Проблеми безперервної освіти в сучасних умовах соціально-економічного розвитку України. Реалізація в Україні принципу «освіта впродовж життя». Шляхи удосконалення системи перепідготовки та підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) відповідно до вимог, які ставляться до відкритих систем освіти.

Концептуальна модель проєктування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти як діяльність, що дає змогу синтезувати прогнози з розгортанням процесів їх реалізації. Стратегічна мета концептуальної моделі. Реалізація стратегії концептуальної моделі визначається та її місія. Завдання концептуальної моделі проєктування технологій навчання в системі відкритої післядипломної педагогічної освіти. Модернізація змісту і структури освітнього процесу післядипломної педагогічної освіти як кінцевий результат реалізації концептуальної моделі.

Дистанційне навчання – ключовий елемент системи відкритої освіти. Впровадження в систему підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) дистанційного навчання. Основні положення дистанційного навчання.

Дистанційне навчання: стан і перспективи розвитку. Загальні відомості про дистанційне навчання. Впровадження в систему підвищення кваліфікації керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) дистанційного навчання. Основні положення дистанційного навчання. Становлення та розвиток дистанційної освіти в Україні. Дистанційне навчання як соціальний механізм, що сприяє адаптації суспільства до нових ринкових умов. Світова тенденція переходу до дистанційних освітніх структур. Затримка у впровадженні дистанційного навчання в освіту: причини і наслідки.

Сучасні електронні засоби навчання різновиди та технічні можливості. Застосування у педагогічній діяльності електронних підручників та інтерактивних конспектів. Технологія створення електронного підручника та інтерактивного посібника. Ознайомлення із електронними контентами, відкритими освітніми ресурсами, електронними бібліотеками, де зберігаються електронні підручники та інтерактивні посібники. Практичне створення та презентація власних електронних продуктів (проектів майбутніх електронних підручників). Застосування у педагогічній діяльності електронних бібліотек та електронних енциклопедій. Технологія створення електронних бібліотек та електронних енциклопедій. Електронна бібліотека, електронна енциклопедія онлайн в професійній діяльності педагогічного працівника: різновиди, можливості. Ознайомлення із мережевими віртуальними музеями та концертними залами. 3-Д екскурсії в мережі.

## МОДУЛЬ 5.

### ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИЙ

*Мета модуля:* вдосконалення інформаційно-комунікаційної (цифрової) компетентності слухачів із залученням інноваційних педагогічних технологій, спрямованих на практичну реалізацію принципів відкритої освіти; вдосконалення, поглиблення, розширення та систематизація знань слухачів з питань забезпечення та підтримки дистанційного, електронного та змішаного навчання на засадах сучасних технологій.

*Зміст модуля.*

Огляд засобів і технології формування відкритого освітнього простору. Аналіз впровадження в освітню діяльність закладів освіти сучасних технологій навчання.

Педагогіка в сучасних інформаційних освітніх середовищах. Інформаційна освітня середовище (ІОС) як педагогічна система нового рівня. Поняття ІОС. Педагогічна система як теоретичне ядро всього ІОС. Новий напрямок педагогічної науки, що досліджує педагогічні процеси в цьому новоутворенні, званому ІОС - «Електронна педагогіка». Складові освітнього процесу в ІОС, на прикладі віртуального представництва (ВП) навчального закладу в мережі Інтернет. Електронна педагогіка як цілісне педагогічне явище. Психолого-педагогічні проблеми Інтернет-навчання.

Темпи розвитку можливостей просування новітніх ІКТ і засобів зв'язку. Формування в суспільстві нового світогляду на процеси опанування таким явищем комп'ютерної доби як «Великі бази даних» (так званих Big Data). Поняття «персональні дані».

Реформи в законодавстві, в науково-освітній діяльності щодо вирішення безпекових проблем інформаційно-комунікаційної діяльності. Роль технічних засобів захисту інформації в системі міжнародних відносин. Методи створення психологічного, фінансово-економічного і військово-промислового інформаційно-комунікаційних інструментів.

Розкриття ролі викладача закладу вищої освіти в інформаційному суспільстві. Огляд поняття «тьюторство». Ситуація в освіті щодо професійної підготовки викладачів для дистанційного навчання. Нормативні документи щодо професійної діяльності викладача/ куратора-тьютора ЗВО. Практична робота над створенням складових структури професійної компетентності викладача/куратора-тьютора навчальної групи ЗВО.

Хмарні технології в освіті. Особливості використання сервісів Web-2.0 у навчальному процесі. Сервіси Google та їх можливості. Визначення поняття «блог». Створення власного блогу. Напрями використання блогу у педагогічній практиці. Формування відкритого персонального веб-ресурсу викладача на основі хмарних технологій. Проведення занять та особливості спілкування в умовах персонального веб-ресурсу викладача. Правила мережевого етикету.

Загальні відомості про науково-методичне забезпечення дистанційного освітнього процесу. Види електронних освітніх ресурсів. Електронний навчальний курс: основні характеристики. Структура електронного навчально-методичного комплексу. Зміст та алгоритм розроблення електронного навчального комплексу ПК керівних і педагогічних кадрів освіти.

Сутність та характеристика навчально-методичного забезпечення дистанційного освітнього процесу. Нормативно-правове забезпечення дистанційного навчання.

Поняття інформаційно-освітнього середовища. Основні компоненти та функції інформаційно-освітнього середовища закладу освіти. Модель освітньо-інформаційного середовища закладу освіти. Web-сайт закладу освіти як елемент інформаційно-освітнього середовища відкритої освіти.

Інформаційно-освітні ресурси відкритої освіти в Україні та за кордоном. Інтернет-ресурси та їх можливості в освітньому процесі. Використання інформаційних ресурсів, освітніх ресурсів та інтернет-сервісів в освітній діяльності. Особливості використання веб-ресурсів у освітньому процесі.

Мобільні технології і мобільне навчання. Поняття мобільного навчання та його принципи. Форми організації мобільного навчання. Навчальний контент для мобільних пристроїв (основні характеристики, можливості створення).

Освітній процес в режимі онлайн: методика проведення занять. Методика проведення онлайн-занять. Використання аудіовізуальних засобів навчання в онлайн-заняттях. Педагогічна діяльність в умовах дистанційного навчання. Аналіз програмного забезпечення з позицій його дидактичних можливостей. Сервіси інтернет та технічні засоби для проведення онлайн-занять.

## МОДУЛЬ 6.

### ПРОФЕСІЙНО-ОСОБИСТІСНИЙ РОЗВИТОК

*Мета модуля:* вдосконалення компетентності з інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку слухачів, а також інноваційно-дослідницької компетентності фахівців з відкритої освіти, дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, розкриття змісту та сутності професійних компетентностей і посадово-функціональних обов'язків фахівця з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій, їх вдосконалення.

*Зміст модуля.*

Готовність педагогічних кадрів до інноваційної діяльності в контексті сучасних викликів. Аналіз принципів та механізмів функціонування проектного менеджменту, основні напрями й шляхи розвитку проектного менеджменту в освітній галузі. Оформлення проектних заявок.

Етапи підготовки універсального формату написання проекту, який дасть змогу включити до заявки практично всі можливі розділи: титульний аркуш, резюме проекту, вступ, постановка проблеми, мета і завдання, форми та методи, учасники, ризики, очікувані результати, моніторинг та оцінювання, життєвий цикл проекту, план реалізації проекту, звітність, бюджет, можливі додатки тощо.

Професійний саморозвиток сучасного педагогічного працівника та його складові. Види самонавчання й підвищення кваліфікації у системі відкритої освіти за допомогою освітнього контенту: освітніх ресурсів, інтерактивних мережеских онлайн-ресурсів, онлайн самонавчання. Створення та презентація власних програм професійного саморозвитку в системі відкритої освіти.

Google форми – простий і сучасний інструмент, за допомогою якого можна створити, редагувати та аналізувати опитування, проводити тести, підсумкове та формуєче оцінювання, управляти реєстрацією на захід тощо. Оволодіння цим інструментом дозволить педагогу: автоматизувати рутинні дії, миттєво проводити аналіз та отримувати результати опитування у вигляді діаграм, вивільнити час для творчості та спілкування з учнями або студентами, що в кінцевому рахунку підвищить ефективність навчального процесу.

Можливості мобільних пристроїв для викладання та навчання, надати практичні навички щодо застосування мобільних додатків як інструментів дослідника.

Роль викладача-тьютора (організатора) дистанційного навчання в інформаційному суспільстві. Огляд поняття «тьюторство». Тьюторство як окремий вид викладацької та тренерської діяльності. Аналіз ситуації в освіті щодо професійної підготовки викладачів для дистанційного навчання. Нормативні документи щодо професійної діяльності викладача/куратора-тьютора навчального закладу.

Викладач/куратор-тьютор як суб'єкт дистанційного освітнього процесу. Вимоги до знань та вмінь викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання як загальні, так і в галузі Інтернет-технологій, психології і педагогіки, нових

педагогічних технологій. Основні вимоги до освітньої діяльності викладача/куратора-тьютора. Професійна самосвідомість викладача. Права та обов'язки викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання.

Професійні компетентності викладача/куратора-тьютора дистанційного навчання відповідно до вимог організації та впровадження дистанційного навчання в навчальному закладі. Формування професійної компетентності викладача/куратора-тьютора навчальної групи. Он-лайн компетенції тьютора за Салмоном Дж. Аналіз он-лайн компетенцій тьютора за Салмоном Дж.

Психологічна готовність викладача: запас професійних знань, умінь та навичок; риси особистості (переконання, педагогічні здібності, інтереси, професійна пам'ять, мислення, увага, педагогічна спрямованість думки, працездатність, емоційність), які забезпечують успішне та ефективне виконання завдань викладача-тьютора щодо організації процесу дистанційного навчання.

Нові можливості організації навчання в соціальних мережах, використовуючи ресурси мобільних пристроїв, як на заняттях, так і в позанавчальній діяльності.

Поняття мобільного навчання, його принципи, ознаки. З історії виникнення технології. Статистика використання мобільних пристроїв. Форми організації мобільного навчання. Навчальний контент для мобільних пристроїв (основні характеристики, можливості створення). Апаратні та програмні засоби мобільного навчання.

Переваги та недоліки мобільного навчання. Аналіз технічної та психологічної готовності учасників освітнього процесу до впровадження технологій мобільного навчання. Шляхи використання мобільних технологій в освітньому процесі (соціальні мережі, мобільні освітні додатки, месенджери). MLMS: задачі, вимоги, технічна реалізація. Проблеми впровадження мобільного навчання в освітній процес.

## 8.2. Вибіркова складова (спецкурси)

### 8.2.1. Мета та завдання вибіркової складової

*Мета* вибіркової частини – забезпечення особистісно-професійних потреб та інтересів слухачів шляхом реалізації наступних завдань:

- удосконалення та оновлення знань і вмінь із психолого-педагогічних питань професійної діяльності відповідно до індивідуальних потреб і запитів керівних, науково-педагогічних та педагогічних працівників закладів вищої освіти (університетів, академій, інститутів) з проблем впровадження інформаційно-комунікаційних технологій та дистанційного навчання в освітній процес;

- активізація самостійної діяльності, розвиток мотивації професійного вдосконалення, що забезпечується можливістю вибору змісту навчання слухачами відповідно до їхніх потреб і запитів;

- сприяння особистісному розвитку працівників закладів освіти як важливому чиннику їх професійного вдосконалення.

Зміст вибіркової складової складають спецкурси, які поглиблюють зміст модулів професійного спрямування і складають відповідно до «Положення про організацію освітнього процесу у Державному вищому навчальному закладі «Університет менеджменту освіти» не менш ніж 25% від загального обсягу годин. Анотований перелік спецкурсів вноситься до навчально-тематичних планів у вигляді Додатка.

## **9. Перелік нормативних документів, на яких базується освітньо-професійна програма.**

*На Європейському рівні (у галузі освіти):*

1. Стандарти і рекомендації щодо забезпечення якості в Європейському просторі вищої освіти (ESG): / Європейська асоціація забезпечення якості вищої освіти; Європейський союз студентів; Європейська асоціація університетів; Європейська асоціація закладів вищої освіти; Конфедерація європейського бізнесу «БІЗНЕСЄВРОПА»; Європейський реєстр забезпечення якості вищої освіти. – Єреван, 2015 [Електронний ресурс]. – URL: [http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines\\_for\\_qa\\_in\\_the\\_ehea\\_2015.pdf](http://ihed.org.ua/images/pdf/standards-and-guidelines_for_qa_in_the_ehea_2015.pdf).
2. International Standard Classification of Education (ISCED) Fields of Education and Training 2013 (ISCED-F 2013) [Електронний ресурс]. –URL: <http://www.uis.unesco.org/Education/Documents/isced-fields-of-education-training-2013.pdf>.
3. Open innovation, open science, open to the world. A vision for Europe – [Електронний ресурс]. - URL: <https://op.europa.eu/en/publication-detail/-/publication/3213b335-1cbc-11e6-ba9a-01aa75ed71a1>

*На загальнодержавному рівні (у галузі освіти):*

4. Закон України «Про освіту» від 05.09. 2017 року № № 2145–VIII / Голос України від 27.09.2017р. – № 178-179. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19>.
5. Закон України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556–VII / Відомості Верховної Ради (ВВР). – 2014. – № 37–38. [Електронний ресурс]. –URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>.
6. Закон України «Про професійний розвиток працівників» від 12.01.2012 № 4312-VI {Із змінами, внесеними згідно із Законом № 5067-VI від 05.07.2012, ВВР, 2013, № 24, ст. 243}. [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/4312-17>.
7. Закон України «Про професійно-технічну освіту» від 10.02.1998 року № 103/98-ВР [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80/ed20030911>.
8. Закон України «Про позашкільну освіту» від 22.06.2000 р. № 1841-III [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon0.rada.gov.ua/laws/show/1841-14>.

9. Закон України «Про дошкільну освіту» від 11.07.2001 року № 2628-III [Електронний ресурс]. – URL:  
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/2628-14>.
10. Закон України 2745-VIII «Про фахову передвищу освіту» - Урядовий кур'єр» від 31.07.2019 — № 144
11. Закон України «Про інноваційну діяльність» від 04.07.2002 року № 40-IV [Електронний ресурс]. – URL:  
<http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/40-15>
12. Національна доктрина розвитку освіти, затверджена Указом Президента України від 17.04.2002 р. № 347/2002 [Електронний ресурс] // Освіта України від 23 квітня 2002 р. – С. 16–18. – URL:  
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/347/2002>.
13. Національна стратегія розвитку освіти в Україні на період до 2021 року, схвалена Указом Президента України від 25.06.2013 р. №344/2013 [Електронний ресурс] // Урядовий кур'єр від 04.07.2013 р. – № 117. – URL:  
<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/344/2013>.
14. Національна рамка кваліфікацій / Додаток до Постанови Кабінету Міністрів України «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» від 23 листопада 2011 р. № 1341 [Електронний ресурс]. – URL:  
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-п>.
15. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій» ДК 003:2010 / [розроб. : М. Гаврицька та ін.]. – К. : Соцінформ, 2010. – 746 с.
16. Постанова Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» від 29.04.2015 р. № 266 [Електронний ресурс]. – URL:  
<http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-п>.
17. Наказ Міністерства освіти і науки України «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» від 06.11.2015 року № 1151 [Електронний ресурс]. – URL:  
<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>.
18. Наказ Міністерства освіти і науки України від 01 червня 2017 № 600 (у редакції наказу Міністерства освіти і науки України від 21 грудня 2017 р. № 1648) «Про затвердження Методичних рекомендацій щодо розроблення стандартів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – URL:  
<https://mon.gov.ua/ua/news/usi-novivni-povidomlennya-2016-06-01-metodichni-rekomendacziyi-shhodo-rozroblennya-stand>.
19. Наказ Міністерства освіти і науки України від 10 серпня 2018 р. № 1143 «Про затвердження професійного стандарту «Вчитель початкових класів закладу загальної середньої освіти»» [Електронний ресурс]. – URL:  
[https://vk24.ua/regulations\\_and\\_jurisprudence/nakazi/nakaz-ministerstva-socialnoi-politiki-ukraini-pro-zatverdzhennya-profesiynogo-standartu-vchitel](https://vk24.ua/regulations_and_jurisprudence/nakazi/nakaz-ministerstva-socialnoi-politiki-ukraini-pro-zatverdzhennya-profesiynogo-standartu-vchitel).

20. Наказ Міністерства освіти і науки України від 16 липня 2018 р. № 776 «Про затвердження Концепції розвитку педагогічної освіти» [Електронний ресурс]. – URL:

<https://mon.gov.ua/ua/npa/pro-zatverdzhennya-koncepciyi-rozvitku-pedagogichnoyi-osviti>.

*На загальнодержавному рівні (у галузі дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій):*

21. Вимоги до вищих навчальних закладів та закладів післядипломної освіти, наукових, освітньо-наукових установ, що надають освітні послуги за дистанційною формою навчання з підготовки та підвищення кваліфікації фахівців за акредитованими напрямками і спеціальностями, затверджені Наказом Міністерства освіти і науки України від 30.10.2013 року № 1518 [Електронний ресурс]. – URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/z1857-13>.

22. Закон України «Про Основні засади розвитку інформаційного суспільства в Україні на 2007-2015 роки» від 09.01.2007 № 537-V [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/537-16>.

23. Закон України «Про національну програму інформатизації» від 4.02.1998 р. № 74/98-ВР [Електронний ресурс]. – URL:

<http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/74/98-vr>.

24. Положення про дистанційне навчання, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки України від 25.04.2013 року № 466 [Електронний ресурс]. – URL: <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13/print1360659705227114#n18>.

25. Положення про електронні освітні ресурси, затверджене Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 01.10.2012 р. № 1060 [Електронний ресурс]. – URL:

<http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1695-12>.

26. Положення про дистанційну форму здобуття повної загальної середньої освіти, затверджене наказом МОН від 08 вересня 2020 року № 1115 [Електронний ресурс]. – URL: [https://osvita.ua/legislation/Ser\\_osv/77298/](https://osvita.ua/legislation/Ser_osv/77298/)

27. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Розпорядження Кабінету Міністрів України від 17 січня 2018 р. №67-р

28. Рішення колегії Міністерства освіти і науки України; постанови Президії НАПН України щодо розвитку освіти та дистанційного навчання.

*На Університетському рівні:*

29. Положення про куратора-тьютора навчальної групи слухачів курсів підвищення кваліфікації за очно-дистанційною формою навчання, затверджене ректором УМО АПН України від 28.09.2009 р. – К. : УМО, 2009. – 15 с.

30. Положення про організацію освітнього процесу у ДВНЗ «Університет менеджменту освіти», затверджене вченою радою ДВНЗ «УМО» 18 листопада 2015, протокол № 8.

31. Положення про організацію освітнього процесу за дистанційною формою навчання/ за заг. ред. В. В. Олійника, М. О. Кириченка; НАПН України, ДВНЗ «Ун-т менедж. освіти». – К., 2016. – 54 с.

32. План-графік підвищення кваліфікації педагогічних, науково-педагогічних і керівних кадрів освіти на поточний рік та ін.

## 10. Додатки до освітньо-професійної програми

Таблиця 10.1

### Співвідношення навчальних модулів, компетентностей та кредитів у підвищенні кваліфікації керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій

№ з/п	Компетентності	Модулі	Кредити	Кафедри
1	2	3	4	5
<i>Загальні</i>				
1	Освітологічна	Модуль 1. Освітологічний і нормативно-правовий	1	ФОД (0,5 кр)
2	Нормативно-правова			МОП (0,5 кр)
<i>Спеціальні ( фахові, предметні, посадово-функціональні)</i>				
3	Управлінська	Модуль 2. Менеджмент і лідерство	1	МОП
4	Соціально-психологічна	Модуль 3. Соціально-психологічний	1	ПУ
5	Науково-методична	Модуль 4. Посадово-функціональний	1	ФОД / ПВО / ВОСІКТ
6	Інформаційно-комунікаційна	Модуль 5. Інформаційно-комунікаційний	1	ВОСІКТ
8	Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	Модуль 6. Професійно-особистісний розвиток	1	ВОСІКТ

**Матриця відповідності компетентностей  
керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з  
дистанційного навчання та інформаційно-комунікаційних технологій  
дескрипторам НРК**

Класифікація компетентностей керівників, науково-педагогічних та педагогічних працівників з дистанційного навчання та ІКТ	Дескриптори НРК			
	Знання	Уміння	Комунікація	Цінності, автономія та відповідальність
<i>Загальні компетентності</i>				
1. Освітологічна	+			+
2. Нормативно-правова	+			+
<i>Спеціальні (фахові, предметні, функціонально-посадові) компетентності</i>				
3. Управлінська компетентність	+	+		+
4. Соціально-психологічна	+	+	+	+
5. Науково-методична	+	+		+
6. Інформаційно-комунікаційна	+	+	+	+
7. Компетентність із інформальної освіти та професійно-особистісного розвитку	+	+		+

### 10.3. Матриця відповідності результатів навчання та компетентностей

Таблиця 10.3

#### Матриця відповідності визначених ОПП результатів навчання та компетентностей.

Програмні результати навчання	Компетентності								
	Інтегральна	Загальні		Спеціальні (фахові, предметні, посадово-функціональні)					
		1	2	3	4	5	6	7	8
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
1. Доказово обґрунтовувати актуальність та доцільність впровадження технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в освітню діяльність закладу вищої освіти	+	+	+					+	
2. Застосовувати сучасні інформаційно-комунікаційні технології для функціонування та розвитку закладу вищої освіти	+	+		+	+				+
3. Здійснювати педагогічний супровід освітнього процесу на засадах сучасних інформаційно-цифрових технологій	+							+	+
4. Уміти мотивувати суб'єктів освітнього процесу для досягнення спільної мети та професійно-особистісного розвитку	+					+	+		
5. Демонструвати належні вміння діалогічного спілкування з усіма суб'єктами освітнього процесу	+						+		+
6. Надавати консультації педагогічним працівникам з актуальних питань пофесійної діяльності	+		+	+		+		+	+

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
7. Розвивати (саморозвивати) та вдосконалювати (самовдосконалювати) професійно важливі якості особистості суб'єкта освітнього процесу (громадянськість, відповідальність, рефлексивність, толерантність, здатність до діалогічної взаємодії тощо)	+					+			
8. Здійснювати пошук, опрацювання, аналіз та презентацію професійно важливих знань із різних джерел та даних експериментальних досліджень із використанням сучасних електронних засобів та інформаційно-цифрових технологій	+	+				+			+
9. Обирати оптимальну структуру та зміст основних видів забезпечення дистанційного, електронного та змішаного навчання, що відповідають сучасним вимогам освітнього процесу	+	+	+			+		+	
10. Уміти створювати та впроваджувати інноваційні соціально-педагогічні проекти у різних сферах суспільного життя, визначати обґрунтовані перспективи інноваційних проектів у галузі освіти	+					+			
11. Проєктувати пропозиції щодо запровадження технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в освітній процес конкретного закладу вищої освіти з метою поліпшення змісту і форм професійного вдосконалення працівників системи освіти	+		+			+		+	

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
12. Планувати та організовувати застосування технологій дистанційного, електронного та змішаного навчання в системі освіти на засадах еколюдиноцентризму, керуючись нормативно-правовими документами, вимогами безпеки життєдіяльності, фінансової автономії, етичним кодексом педагога, вимогами інтеграції в європейський освітній простір	+	+	+	+					
13. Організовувати освітній процес студентів, педагогічних та науково-педагогічних працівників та інших фахівців освітньої галузі на засадах сучасних інформаційно-комунікаційних технологій	+	+		+	+			+	+
14. Уміти коректно здійснювати вимірювання та оцінювання рівня успішності засвоєння матеріалу суб'єктів освітнього процесу та забезпечувати моніторинг ефективності освітнього процесу з використанням сучасних програмних засобів та технологій	+				+			+	+
15. Здійснювати експертизу віртуального освітнього середовища та умов його психологічної безпеки, оцінювати рівень інформаційно-комунікаційної компетентності суб'єктів освітнього процесу	+				+		+	+	+